

[Thestrup.]

gørende rolle for statens lønudgifter og de statsudgifter, der reguleres på en lignende måde som lønudgifterne.

Den højtærede finansminister har selv ligefrem lagt op til en drøftelse af dette sidste spørgsmål ved sine udtalelser om, at dyrtidsportionerne forrykker budgettet føleligt. En meget stor del af vor befolkning får sine indtægter direkte beregnet efter pristallet eller er i stand til at forhøje dem nogenlunde i takt med pristallets stigning. Sålænge det var en mindre del af befolkningen, hvis indtægter rettede sig efter pristallet, var der ingen fare ved den nuværende beregningsmåde. Men når en meget stor part, måske størstedelen, af landets befolkning får sine indtægter indrettet efter pristallet, er det, at vanskelighederne kommer. Der er også i selve udregningsmåden af pristallet noget, der forstærker bevægelsen i en vis retning, altså opad under prisstigninger, nedad under prisfald. Det forekommer mig, at denne udregningsmåde burde reguleres, således at den bedre kom i overensstemmelse med det, enhver fornuftig økonomisk politik må bestræbe sig på, nemlig nogenlunde at holde ligevægtstilstanden, at bremse både fald og stigninger. Jeg er overbevist om, at dette i virkeligheden er helt i lønmodtagernes interesse, eftersom en inflation rammer lønmodtagerne, der i almindelighed ikke har faste værdier, der stiger i takt med inflationen, hårdere end andre.

Jeg er naturligvis klar over, at vi ikke egenmægtigt her kan ændre gældende overenskomster og kontrakter. Jeg er ligeledes klar over, at de ændringer, vi må finde frem til, må være således, at de store kredse, hvis løn er pristalsbestemt, kan gå ind for dem, men jeg tror også, at de vil kunne det, hvis deres forhold i almindelighed ikke forrykkes, selvom de så måske i en given situation ikke får det samme beløb ud i kroner og øre som efter den nuværende ordning. Jeg vil gerne henvise til en artikel i dagbladet „Børsen“ for i dag med titlen: „Ændres lønningernes pristalsregulering?“, der indeholder adskillige interessante betragtninger.

Jeg vil i forbindelse med omtalen af pristalsudregningen, der ikke kan ændres lige med det samme, henlede opmærksomheden på det forslag, som mit partis ordfører under åbningsdebatten, det ærede medlem

hr. Aksel Møller, stillede om at overveje, om ikke det var hensigtsmæssigt at søge en stærk stigning i pristallet modvirket gennem en lettelse i skatter eller afgifter i forbindelse med besparelser på budgettet, derunder også besparelser af midlertidig karakter, nemlig ved udsættelse af visse arbejder, der senere skal foretages. Jeg kan ikke se andet, end at denne tanke har fået en yderligere aktualitet ved den højtærede finansministers tale, hvori der gives udtryk for en stærk bekymring for, hvorledes lønstigninger som følge af pristalsstigninger vil virke på statens økonomi. Enhver kan vel se, at en sådan stigning vil få farlige følger for landets økonomi som helhed. Kunne vi ved den af det ærede medlem hr. Aksel Møller fremsatte plan opnå en standsning i bevægelserne opad, til vi får så meget pusterum, at vi kan få iværksat noget, der får mere varige virkninger, tror jeg, meget vil være nået. Den nedsættelse i købekraft, der følger af prisstigningerne, er for tiden en af de faktorer, der bidrager til at sanere valutastillingen, men den vil, hvis der ikke foretages noget, ophæves til foråret, så at vi også af denne grund kan vente yderligere valutavanskeligheder. Det af det ærede medlem hr. Aksel Møller stillede forslag vil netop hindre, at noget sådant sker.

En anden udgift, der efterhånden kommer til at tynde stærkt på statens budget, er pensionsudgiften. Vi har i dette århundrede set, hvorledes levealderen gennemsnitlig er forøget som følge af lægevidenskabens fremskridt og de forbedrede livsforhold. Vi kan vel tillige konstatere en bedre sundhedstilstand mellem de ældre end tidligere. Det er derfor også rimeligt, at vi undersøger, om det ikke vil være muligt at holde statens tjenestemænd i arbejde op til en højere alder end nu. Det fremsatte forslag om ændring i aldersrenten og om folkepension går ind for en forhøjelse af aldersgrænserne med 2 år. Ville det ikke være rimeligt, at vi overvejede en forhøjelse på 2 år af de aldersgrænser, der er sat for retten og pligten til at gå af med pension? Jeg er klar over, at der mange steder vil rejse sig det spørgsmål, om man ikke dermed i for høj grad nedsætter avancementsmulighederne for de unge, men der kan måske findes veje til at undgå sådanne forringelser i avancementsmulighederne. Jeg er ikke klar over, om